Raport privind activitatea instituțională pentru anul 2018

În anul 2018, A.C.B.S. a asigurat cadrul strategic pentru desfășurarea în bune condiții a **activității principale** a instituției, care este și una din direcțiile de cooperare în domeniul educației, așa cum este prevăzută aceasta în programul de reformă *Europa 2020*- **organizarea și desfășurarea concursurilor pentru obținerea burselor de studii/cercetare în străinătate de către cetățeniu români.** În mod concret, s-au creat condițiile aplicării principiului învățării pe tot parcursul vieții, al mobilităților internaționale, al calității și eficienței în educație, al stimulării creativității și inovării și al cetățeniei active, al participării tinerilor în învățământul terțiar, bursele în străinătate fiind instrumentul prin care se formează specialiștii care vor fixa pilonii unei societăți competitive și novatoare.

a) Burse în străinătate

În privința mobilităților internaționale ale tinerilor - scop fundamental al A.C.B.S. - în anul 2018, au fost aplicate prevederile programelor de burse deduse din protocoalele de colaborare internațională, din ofertele unilaterale sau din actele normative emise de autoritățile române în acest sens.

Descrierea tipurilor de burse active în anul 2018

1. Prin ofertele în baza **acordurilor de colaborare bilaterală** au fost active, în anul 2018, burse pentru studii universitare sau postuniversitare complete(pentru care statul primitor acordă şi unu sau doi ani pregătitori pentru a învăţa limba ţării respective, înainte de începerea bursei de studii complete), pentru cercetare, pentru specializare, pentru cursuri de vară, pentru studii universitare parţiale – cu durata de la 3 luni până la un an universitar. Din punct de vedere financiar, ţara primitoare asigură bursa, adică ceea ce înseamnă taxe de şcolarizare, cazare şi masă, uneori și o anumită indemnizație lunară, iar statul român, prin A.C.B.S., asigură transportul internaţional, din Bucureşti până la locul de stagiu şi retur, o singură dată pe an universitar, şi un supliment al bursei acordate de statul primitor, în valută, conform ordinului ministrului.

În anul financiar 2018, cuprinzând o parte a anului universitar 2017-2018 și o parte a anului universitar 2018-2019, au beneficiat de burse de studii parţiale sau complete sau de burse de cercetare/specializare sau de cursuri de vară aproximativ 150 de români. Țările pentru care s-au calificat aceștia sunt: **Azerbaidjan, Armenia, China, Egipt, Israel,**

Vietnam, Grecia, Italia, Polonia, Slovacia, Cuba, Federația Rusă, Luxemburg, Mexic, Belgia, Serbia, Bulgaria, Coreea de Sud, Mongolia, Nigeria, Ungaria, Turkmenistan, Palestina etc.

Domeniile pentru care s-au solicitat bursele în străinătate sunt: **economic, inginerie, limbi străine, medicină, educație fizică, drept, arte plastice, arhitectură, științe politice, relații internaționale, științele computerului** etc.

2. Bursele **Vasile Pârvan, la Accademia di Romania din Roma, și Nicolae Iorga, la Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica din Veneția,** au o finanțare exclusiv națională, cu un cuantum de 500 de euro lunar și cazarea gratuită la Accademia di Romania din Roma și la sediul IRCCU din Veneția; 17 beneficiari în 2018.

3. **De bursele doctorale de la Institutul Universitar European de la Florența,** cu un cuantum de 1.260 de euro lunar, au beneficiat, în 2018, 5 tineri români.

Concluzii. Bursele în străinătate gestionate de A.C.B.S. sunt un instrument eficient de asistență financiară pentru studenții care urmează mobilități internaționale, ca factori de îmbunătățire a participării în învățământul terțiar, fiind finanțate din alocații de la bugetul de stat. Cu siguranță că, în procentul de 26% din angajamentul României în privința absolvenților de studii universitare cu vârsta cuprinsă între 30—34 de ani, o fracție considerabilă o va constitui și categoria celor susținuți de A.C.B.S., prin burse.

b) **Credite. Context**

Agenția de Credite și Burse de Studii a fost mandatată să se ocupe și de gestionarea sistemului de împrumuturi bancare acordate tinerilor proveniți din familii cu venituri reduse, garantate de stat. Apariția, în 2011, a Legii nr. 1 a educației naționale a fost momentul care a reglementat cadrul general de organizare a acestuia, cu precizarea că, dacă beneficiarii creditelor se angajează în mediu rural, statul le preia 75% din valoarea împrumutului. Legislația subsecventă referitoare la instituirea sistemului de creditare a studenților a intrat în sarcina A.C.B.S., care a organizat, în perioada 2012- 2018, informări și întâlniri de lucru cu partenerii sociali(asociații de părinți, organizații studențești, asociații ale elevilor, bănci), cu BNR, MFP, MFE, Fondul Național de Garantare, cu direcțiile din MEN, în urma cărora au rezultat puncte de vedere, opinii, propuneri care să fundamenteze *Normele metodologice de acordare a creditelor.* După elaborarea acestora, în anul 2013, s-a evidențiat, ca o condiție esențială a derulării acestui program de creditare, obligația constituirii unui **fond de**

garantare de la bugetul de stat. Precizăm însă că acest instrument nu a fost constituit încă, din cauza crizei financiare și a blocajelor economice de pe parcurs. Ca o soluție alternativă la imposibilitatea constituirii fondului de garantare, am analizat varianta finanțării studiilor universitare ale tinerilor proveniți din familii cu venituri reduse prin fonduri europene, prin intermediul Unității de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă, care n-a putut fi viabilă. În continuare, abordările legate de actualizarea sistemului de credite pentru studenți s-au reluat, soluția, la lipsa unui fond de garantare, constituind-o finanțarea studiilor în România ale tinerilor fără posibilități materiale, printr-un proiect noncompetitiv, din fonduri europene, proiect fără finalitate, din cauză că la MFE nu au existat axe specifice. În discuțiile și întâlnirile ulterioare cu reprezentanții Fondului Național de Garantare, ai MFP, s-au analizat și s-au evaluat situațiile din România și din alte state UE, referitoare la finanțarea studiilor universitare ale tinerilor aflați în risc de abandon din motive financiare, întocmindu-se următoarele documente: draftul legislativ, 3 fișe de produs, un proiect de hotărâre de guvern privind *Normele metodologice pentru constituirea fondului de garantare, cuantumul și condițiile generale de acordare și rambursare a creditelor oferite tinerilor proveniți din familii cu venituri reduse pentru efectuarea studiilor de licență și masterat*. Din motive de fluctuații politice și administrative, acestea nu au putut fi validate.

Din evaluările agenției, a reieșit că implementarea unui sistem de credite ar putea contribui la :

a) amânarea plății costurilor educației universitare;

b) creșterea participării tinerilor în învățământul terțiar universitar;

c) reducerea abandonului universitar;

d) asigurarea personalului calificat care să-și desfășoare activitatea în anumite domenii deficitare și în zone defavorizate, în care există cerințe pe piața muncii, dar nu există aplicanți, caz în care împrumutul se transformă în grant parțial(conform Legii 1/ 2011, art. 204/2);

e) crearea unei piețe de muncă efervescente, cu inputuri motivate de preluarea de către stat a 75% din valoarea împrumutului.

Totodată, instituirea unui sistem de credite ar comporta și o serie de riscuri, ca:

a) renunțare la credit(la o rată generală de absolvire sub 40%);

b) nerambursarea creditului la termenul prevăzut datorită ratei mari a șomajului în rândul tinerilor și nivelului redus al salariilor debutanților;

c) reticența băncilor față de acordarea împrumuturilor pentru studii cu durată lungă(5, 6 ani).

Precizăm că, în organigrama Agenției, este prevăzută *Direcția de Credite*, care cuprinde 7 posturi de execuție și un post de conducere, vacante din momentul constituirii până în prezent. Ocuparea posturilor în această direcție se va realiza numai prin concurs și numai după ce sistemul de împrumuturi studențești va deveni funcțional.

c) Eliberarea adeverințelor necesare cetățenilor români la Ambasada României la Washington, pentru schimbarea vizei J1.

Concluzii referitoare la activitățile instituției în anul 2018

Puncte forte – un management eficient și fructuos al mobilităților internaționale, cuantificat prin beneficiari interesați de formarea profesională în străinătate, ale căror experiențe au fost expuse în rapoartele de stagiu și care s-au integrat optim pe piețele forțelor de muncă din România și din lume, utilizând pregătirea profesională obținută în perioada studiilor, dar și avantajele unor limbi rare ori puțin accesibile, achiziționate în timpul stagiilor(arabă, chineză, sârbă, polonă, azeră, vietnameză, rusă, bulgară, armeană etc.).

Puncte slabe- imposibilitatea financiară de constituire a fondului de garantare a creditelor pentru studenți și, de aici, de a începe derularea unui sistem coerent de împrumuturi. Este o realitate că, efortul bugetar din partea statului fiind mare, proiectul presupune o analiză obiectivă, care să ofere date despre mecanismele de rambursare a creditelor, valoarea dobânzii, despre standardele academice pe care trebuie să le atingă tinerii pentru a putea beneficia de finanțare pe toată durata studiilor. De asemenea, ministerele implicate va trebui să reglementeze și rolul băncilor în cadrul acestui proces, mai ales că acestea sunt instituțiile prin care se va derula finanțarea.

Director general
Maria-Magdalena Jianu

Director
Cristina Berezovski